

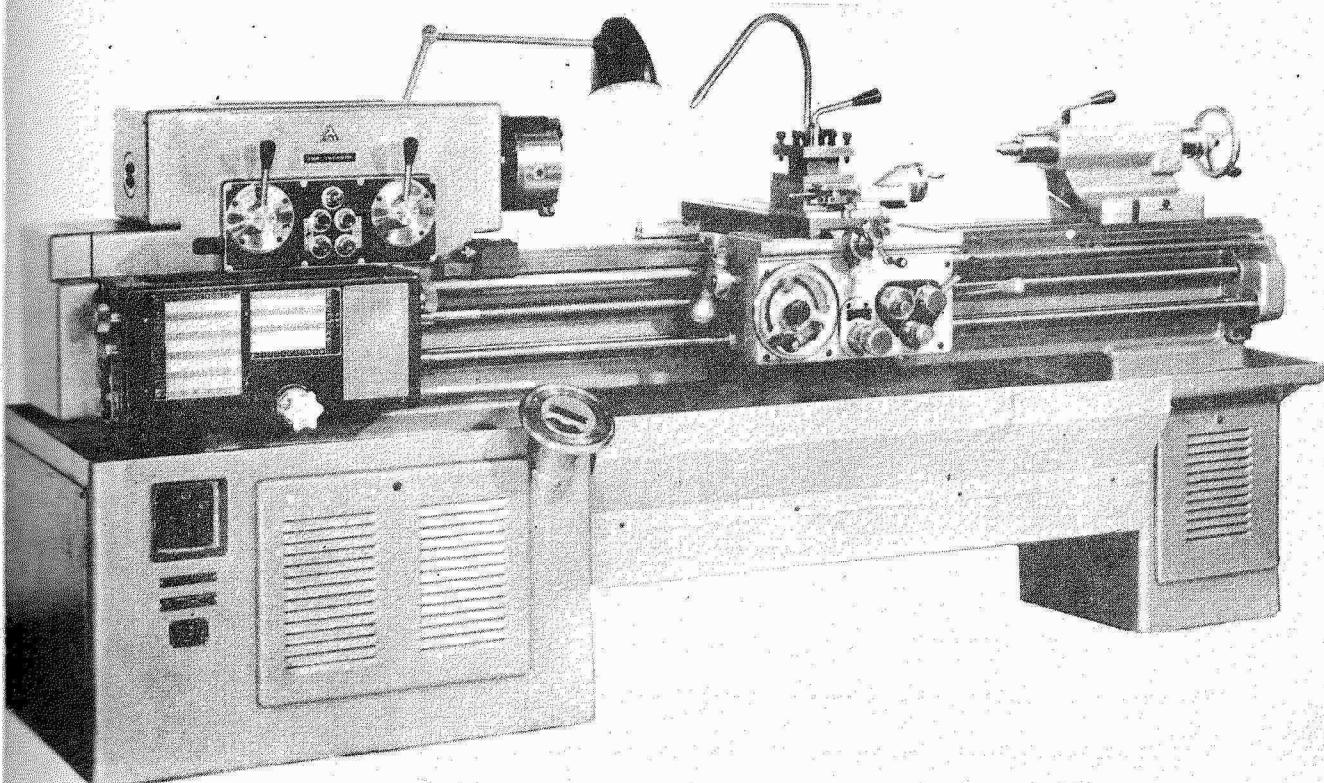
O b s a h :

Zoznam obrázkov	3
Technické dátá	4
1. Postavenie stroja	5
1-1. Doprava	5
1-2. Základ	6
1-3. Odstránenie konzervačného materiálu	6
2. Uvedenie stroja do chodu	7
2-1. Pripojenie stroja na siet	7
2-2. Činnosť elektrického zariadenia	7
2-3. Vysvetlivky k značkám	8
2-4. Príprava stroja k činnosti	8
3. Mazanie stroja	9
3-1. Mazanie vreteníka	10
3-2. Mazanie rýchlosnej skrine	10
3-3. Mazanie rozvodovej skrine	11
3-4. Mazanie Nortonovej skrine	11
3-5. Mazanie saní, suportu, koníka a ost. časti	11
4. Popis a obsluha stroja	14
4-1. Náhon stroja	14
4-2. Rýchlosná skriňa	14
4-3. Vreteník	14
4-4. Nortonová skriňa	15
4-5. Rozvodová skriňa	15
4-6. Sane suportu	16
4-7. Koník	16
5. Práca na stroji	16
5-1. Rezanie závitov	16
5-2. Príklad	17
5-3. Príklad	17
5-4. Posuvy	18
5-5. Nomogram reznej rýchlossti	18
5-6. Príklad	18
6. Všeobecná časť	19
6-1. Narážka pozdižného posuvu	19
6-2. Narážka priečneho posuvu	19
6-3. Zariadenie na sústruženie kuželov	19
6-4. Udržovanie stroja	20
6-5. Nepínanie remeňov	21

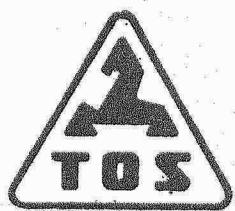
SV18RA

Číselný znak podľa oborového
číselníka: 512 111 500 ...

POZOR!

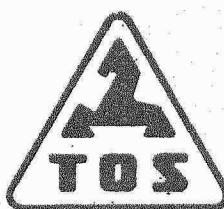
Radenie rýchlosťí, posuvov a ostatných presúvačov prevádzajte LEN
V KL'UDE STROJA!

Výrobné číslo vyrazené na stroji:

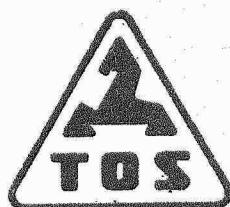
079044023

S vývojom výrobnej techniky ide i vyvoj strojov, ktorých konštrukcia je stále prispôsobovaná novým požiadavkám účelného obrábania. Nemôžeme preto zaručiť zhodnosť návodu so strojom vo všetkých podrobnostiach a žiadame preto zákazníkov, aby pri výmene náhradných dielcov uviedli vždy typ stroja, zákazkové číslo súčiastky, aby objednávka mohla byť vybavená podľa prevedenia dodaného stroja.

Príhovor

Dovolujeme si Vám predložiť tento návod s prosbou, aby ste mu venovali svoju pozornosť a dobre sa oboznámili s jeho obsahom. Tento návod má Vás zoznámiť so správnym postavením, obsluhou a uvedením stroja do chodu. Nesplnil by svoje poslanie, keby s jeho obsahom neboli dobre oboznámení vedúci oddelenia a tí, ktorí stroj priamo obsluhujú. Je veľmi dôležité zoznámiť sa so všetkými časťami stroja pred jeho uvedením do chodu a zvlášť obsluhe stroja je treba venovať veľkú starostlivosť. Keď sa budete riadiť pokynmi uvedenými v tomto návode, ušetríte si čas a zamédzite stratám. Pred uvedením stroja do chodu zoznámte sa veľmi dobre a starostlivo kontrolujte obsluhovacie prvky. Pracovná presnosť každého stroja sa kontroluje najpresnejšími meracimi prístrojmi. Starostlivosť a dôkladnosť, s akou sa táto kontrola prevádzka, zaručujú naprostú presnosť stroja v rámci preberacích noriem platných pre tento stroj. Preto je nutné pri doprave a usadzovaní stroja počítať si opatrne, aby presnosť stroja bola zachovaná. Keď dodržíte všetky pokyny v návode uvedené, budete s presnosťou a výkonom stroja spokojní. Prajeme Vám úspešnú prácu na našich strojoch a najlepšie výsledky.

6-6.	Zoradovanie suportov	21
6-7.	Vymedzenie vôle medzi vodiacou skrutkou a maticou	22
6-8.	Zoradovanie spojky	22
6-9.	Mazacie pumpičky	22
6-10.	Záver	22
7.	Zoznam súčiastok	23
7-1.	Detailly k obr. 4	23
7-2.	Zoznam valivých ložísk	25
7-3.	Tabuľka	26
7-4.	Zoznam Tahkopotrebitelných dielov	27
7-5.	Zvláštne príslušenstvo	28
7-6.	Návod na primontovanie zariadenia pre sústruženie kuželov	31
7-7.	Náhradné diely	32

Z O Z N A M O B R Á Z K O V

Zavesenie stroja	1
Rozmerový a základový plán	2
Základné elektrické schéma	3
Montážne schéma elektrickej výzbroje	3a
Časti pre obsluhu stroja	4
Mazacie schéma	5
Rýchlosťná skriňa	6
Vreteník	7
Nortonová skriňa	8
Rozvodová skriňa	9
Spojka rozvodovej skrine	10
Sane - suporty	11
Tabuľka posuvov a rezania závitov	12
Tabuľka rezania závitov metrických	13
Tabuľka rezania závitov palcových	14
Tabuľka rezania závitov modulových	15
Tabuľka rezania závitov Diametral Pitch	16
Tabuľka posuvov	17
Schéma výmenných kolies	18
Nomogram rezných rýchlosťí	19
Narážky mikrometrické	20
Zariadenie pre sústruženie kuželov	21
Napínanie remeňov	22
Koník	23
Schéma	24
Suportová brúška pre vnútorné a vonkajšie brúsenie	25

Technické údaje:

Pôdorysná plocha stroja /šírka x dĺžka/	mm	950 x 2520
	mm	950 x 2720
	mm	950 x 3020
Váha stroja s normálnym príslušenstvom	kg	1730
	kg	1800
	kg	1850
Váha stroja s obalom	kg	1775
	kg	1850
	kg	1950
Váha stroja so zámorskym obalom	kg	2100
	kg	2150
	kg	2300
Kubický obsah debny	m ³	4,5
	m ³	5
	m ³	5,5

1. POSTAVENIE STROJA

1-1. Doprava obr.1.

Úplne zmontovaný sústruh sa odosiela upevnený na drevených nosných lyžinách. Pri tuzemskej doprave je chránený vagónovou plachtou zabezpečenou latením. Pri doprave do zahraničia, najmä do zámoria, je uložený v debnach.

Pri vybaľovaní stroja presvedčte sa o úplnosti normálneho príslušenstva podľa zoznamu uvedeného v tomto návode. Závady hláste ihneď nám a prepravcovi. Na neskoršie reklamácie nemôžeme brat ohľad.

Lyžiny 1 odstraňujú sa až na mieste pred postavením stroja na základ. Zmenší sa tak ohybové namáhanie a deformácie loží. Na určené miesto dopraví sa stroj žeriavom podľa obr.1. Laná musia mať nosnosť cca 1850 kg. Je dôležité, aby sa laná neopierali o ľahko poškoditeľné súčiastky. Poškodeniu zabráňte tým, že medzi lano a vreteník vložíte drevené špalíky 4,5. Zavesenie sa prevádzka tak, že po odstránení krytov 7 prestrčí sa tyč 3 k zachytaniu závesného lana. Závesný stroj možno ešte vyvážiť posúvaním suportu 6. Ak hie je doprava sústruhu žeriavom možná, použite ocelových valčekov, alebo trubiek na posúvanie stroja. K nadvi-

hovaniu sústruhu sochorom slúžia predliate otvory na vonkajších stranach oboch nôh.

Pozor!

Ak chcete na stroji dosiahnuť presné valcové sústruženie, presné vrtanie a dokonalé priečne sústruženie, je nutné, aby ste jeho postaveniu venovali potrebnú starostlivosť. Dbajte preto pri postavení stroja na naše pokyny.

1-2. Základ obr. 2

Stroj môže byť postavený priamo na betónovú dlažbu iba vtedy, ak je táto dostatočne pevná. V inom prípade je potrebné v záujme klúdného chodu a k zachovaniu vysokej presnosti upraviť betónový alebo murovaný základ podľa základového plánu. Základ má byť prevedený až na nosnú pôdu. Ak to nie je možné, prevedie sa základ do hĺbky 500 mm a pôda pod ním sa dokonale upevni a využí.

Stroj je možné postaviť na základ až po dôkladnom zatvrdnutí betónu. Pred upevnením sa musí stroj pozdĺžne i priečne správne vyvážiť vodováhou s presnosťou 0,02 mm na 1000 mm dĺžky. Vodováhu kladieme naprieč i pozdĺž loží a vyváženie stroja prevedieme staveckými skrutkami 1, pod ktoré podložíme plech 3. Po presnom vyrovnaní stroja sa základové skrutky 2 zalejú a obidve nohy podlejú cementom.

Až po dokonalom zatvrdnutí cementu môžeme pritiahnuť matice pri súčasnej kontrole vodováhou. Plech 5 x 100 x 100, je nutné podložiť i pod skrutku v ľavej nohe pod motorom. Dotiahnutím tejto skrutky vylúčime chvenie vnútorného vystuženia rebra, tým i chvenie celého stroja.

1-3. Odstránenie konzervačného materiálu

Hladené a nelakované časti stroja sú natreté konzervačnou vazelínou. Pred uvedením stroja do chodu sa táto ochranná vrstva očistí technickým benzínom. Po očistení sa musia všetky trecie plochy dobre namazať olejom a všetky maznice prepláchnut petrolejom.

Pozor!

Prostriedky obsahujúce alkohol k čisteniu nepoužívajte!

2. Uvedenie stroja do chodu

2-1. Pripojenie stroja na siet obr.3.

Pred zapojením stroja na siet prekontrolujte, či napäťie sieti súhlasi s údajom prevádzkového napäťia udaného na štítku elektrických dát na ľavej nohe sústruhu.

Vyvarujete sa tým zbytočného poškodenia vinutia elektromotorov a prístrojov. Stroj sa pripojí na siet na svorkovnici D1. Na svorky R, S, T sa pripoja fázy a na svorku N nulový vodič. Minimálny priemer prívodných vodičov je 6 mm^2 Cu. Zvlášt treba dbať na pripojenie stroja na uzemňovaciu siet skrutkou na zadnej strane ľavej nohy /zafarbená na zeleno/.

2-2. Po pripojení stroja na siet je pod napäťom svorkovnica D1 a vypínač V1. Po zapnutí vypínača do polohy I. sa rozsvieti červená kontrolka H 1. Stlačením tlačítka A1 sa zapojí olejové čerpadlo M 3 a motor ventilátora M2, rozsvieti sa kontrolka H2-modrá. Ak olejové čerpadlo M3 dodáva olej do vreteníka, čo je vidieť v olejoznakoch na vreteníku, je stroj správne pripojený na siet a možno spustiť hlavný motor M1 spúšťacou pákou 21 obr.4. Keď je páka v spodnej polohe, otáča sa vreťeno doľava, /pri pohlade na vreťeno z pracovného miesta/.

Stlačením tlačítka A3 sa zapojí motor chladiaceho čerpadla M4 a rozsvieti sa kontrolka H3-modrá.

Ak olejové čerpadlo M3 nedodáva olej a vreťeno sa otáča v obrátenom smere, zameňte na prívodových svorkách svorkovnica D1, dve fázy. Motor olejového čerpadla M3 a motor ventilátora M2 možno zastaviť tlačítkom A2. Motor čerpadla chladiacej tekutiny možno zastaviť tlačítkom A4.

Hlavný motor M1 možno spustiť až keď je uvedený do chodu motor olejového čerpadla M3 a motor ventilátora M2. Ak niektorý z motorov M2 alebo M3 vypadne z prevádzky, zastaví sa i hlavný motor M1 a možno ho spustiť až sa uvedú do chodu motory M3 a M2.

Stroj je pripravený k práci, keď svieti kontrolka H1 a H2.

2-3. Vysvetlivky k značkám na obr. 3

- P1 Poistky E 33 hlavného motora
 P2 Poistky E 27 ventilátora a olejového čerpadla
 P3 Poistky E 27 hydrolového čerpadla
 P4 Poistky E 27 zásuvky
 P5, P8 Poistky E 27 istenia transformátora
 P6 Poistka E 27 ovládania
 P7 Poistka E 27 osvetlenia a kontrolky
 S1, S2 Stykače V 13 C reverzačné
 S3, S4 Stykače KI
- I. Transformátor J0-02, primár 220 V, 380 V, 400 V, 500 V, 440 V
 sekundár 220 V, 200 V, 24 V, 100 VA
- F2, F3 tepelné relé nadprudové JR III
 D4 Zásuvka typ ZM4
 D1 Hlavná svorkovnica S4 - 241 - 05
 V1 Hlavný vypínač VK 25
 A1, A3 Tlačítka typ 236 A 1/0 zelené
 H2, A2 Tlačítka s kontrolkou typ 236 C 0/1 modré
 H3, A4 Tlačítka s kontrolkou typ 236 C 0/1 modré
 H1 Kontrolka typ 236 E - červená
 O Kibové svietidlo, typ 11151 A
 M1 Hlavný elektromotor typ AFV 445/2 HO reverzačný
 M2 Ventilátor hlavného motora, typ 2 AP 63-2S pevne spojený
 s hlavným motorom
 M3 Olejové čerpadlo typ CSA2, tlak 5 atp., 2 l/min.
 M4 Hydrolové čerpadlo typ CON 2, výkon 25 l/min, 0,3 atp.
 K1 Koncový prepínač, typ UD 10-21
 K2 Koncový prepínač UD 10-21 len pri prevedení podľa BSS predpisov

2-4. Príprava stroja k činnosti

Pred prvým spustením stroja oboznámte sa dokonale s obsluhovými prvkami stroja, skontrolujte ich správnu činnosť, preskučajte ručné posuvy saní a suportu a presvedčte sa ručným pretočením o správnej funkcii vretena a remenice rýchlosťnej skrine.

Dalej naplnite nádrž olejového čerpadla 2 /obr.5/ olejom viď odst.3-1 a otvorom 37 nalejte do rýchlosnej skrine olej podľa odst.3-2 /obr.5./

Celý stroj namažte podľa pripojeného mazacieho plánu /obr.5/ Osobitnú starostlivosť venujte loži, vodiacej skrutke a jej ložiskám. Potom spusťte stroj asi na 15 minút a zapínajte postupne do činnosti Nortonovú skriňu a všetky automatické posuvy.

Po vykonaní všetkých predbežných prác, stroj sa uvedie do skúšobného chodu po dobu asi 4 hodín za stálej kontroly mazania. Začnite najnižšími otáčkami a tieto postupne zvyšujte. Sústavne používanie maximálnych otáčok 2800 ot/min doporučujeme ešpo 300 hodinách prevádzky stroja. rýchlosťi vretena menite iba v klude stroja. Zabráňte tak poškodeniu rýchlosnej skrine.

Pamäťajte, že správne zabeznenie stroja predlžuje jeho životnosť!

Pozor!

Pred zahájením trvalej prevádzky obznamte sa dokonale so sústavou mazania /obr.5/ a dodržujte naše rady! Zabezpečte tak najdlhšiu životnosť stroja a najdokonalejšie využitie jeho schopnosti. Pred spustením je nutné naplniť nálevným otvorom čerpadlovú komoru chladiacou tekutinou.

Mazanie stroja /obr.5/

Na dôležitosť mazania bolo poukázané v predchádzajúcich odstavcoch. Každé zabudnutie predpísaného mazania má zlé následky, lebo kízne plochy sú tak vystavené daleko väčšiemu opotrebeniu. Preto bola pri konštrukcii tohto stroja venovaná mazaniu náležitá pozornosť.

Hlavné ložiská vretena majú míténé tlakové mazanie vlastným čerpadlom. Kolá vreteníku, rýchlosnej skrine a Nortónovej skrine sú mazané samočinne rozstrekováním oleja. Rozvodová skriňa je mazaná ručným tlakovým čerpadlom.

3-1. Mazanie vreteníka /obr.5/

Mazanie vreteníka je samočinné. Olejové čerpadlo i s vlastným elektromotorom je umiestnené v ľavej nohe sústruhu na nádržke 2. Olej sa čerpá tlakovým potrubím 3 do rozdeľovača 4 a odtiaľ trubkami 5 a 6 do oboch ložísk vretena a do oboch olejoznakov 7 a 8. Z nich zteká olej trubkami 9 a 10 a kropí ozubené kolá 11 a 12. Z vreteníka odteká olej trubkou 11 a cez filter 12 späť do nádrže 2. Olej sa dolieva do nádržky 13, jeho množstvo ukazuje olejznak 14. Ak klesne počas prevádzky hladina oleja pod 1/3 výšky olejznaku, je potrebné nádrž naplniť. Prvá výmena sa prevádzka dlia "Prehľadu mazania - tabuľka I". V prípade, že sa v olejznaku objaví skalený olej skôr ako za mesiac, nutné je ho ihned vymeniť. Pri každej výmene oleja sa prepláchnete vreteník, nádrž i filter a až potom sá nádrž naplní novým olejom. Stroj sa potom spustí na malé otáčky na čas asi 15 min., aby sa dôkladne premazal.

Doporučujeme z času na čas prekontrolovať správnu funkciu filtra 12. Prístup k nemu je po odmotovaní zadného krytu ľavej nohy. Víko filtru sa vysunie po trubke 11 a sítu sa vyberie. Po prepláchnutí sa sítu vloží späť do komory filtra.

Pozor!

Pre mazanie vreteníka nepoužívajte iný olej ako je predpísaný!

3-2. Mazanie rýchlosťnej skrine /obr.5/

Rýchlosťná skriňa je mazaná samočinne vlastným piestovým čerpadlom 36. Olej je rozvádzaný potrubím nad ozubené kolá. Vždy po spustení stroja prekontrolujte správnu funkciu okienkom 39 na zadnej strane skrine, ktoré je vidieť po odložení zadného krytu ľavej nohy. Výmena oleja sa prevádzka podľa "Prehľadu mazania - tabuľka I". Olej vypustite po odskrutkovani zátky 38, skriňu dobre prepláchnite a znova naplňte olejom cez otvor 37.

3-3. Mazanie rozvodovej skrine /obr.5./

Rozvodová skriňa má ústredné mazanie piestovou ručnou pumpou obsluhovanou tiahom 18. Kontrola správnej funkcie pumpy sa prevedie na olejoznaku 19, kde pri čerpaní vytieká olej trubičkou. Olej sa dolieva otvorom 20 a zátkou 21 sa opotrebovaný olej vypúšťa.

Pozor!

Mazanie ručnou pumpičkou prevádzajte najmenej dva razy denne aspoň 1/2 minuty!

3-4. Mažanie Nortonovej skrine - /obr.5./

Nortonová skriňa je mažaná rozstrekováním oleja samočinne čerpadlom 40, ktoré dopravuje olej cez olejoznak 23 do rozvádzacieho potrubia. Olej sa dolieva otvorom 15, vypúšťa otvorom 16. Výška hladiny sa kontroluje olejoznakom 17. Výmena oleja sa prevádzza dľa "Prehľadu mazania tabuľka I."

3-5. Mazanie saní, suportu, koníka a ostatných častí /obr.5./

Mazanie saní, suportu, čas mazania ako i účel ostatných mazacích miest vyznačených na obr.5, udáva "Prehľad mazania, tabuľka I".

PREHLAD MAZANIA tab.1.

Skupina stroja	Prehľad miest mazania	Číslo miesta plnenia	Cíelo kontroly mazania	Druh oleja, značka, viskoza v °E	Množstvo náplne oleja	Výmena oleja pri 8 hod. pracovnej dobe	Spôsob mazania
Vretenik	Ozubené kolá Hlavné ložiská	13	-	7 OL - 50° 1,3-1,5 E/20°C CSN 65 6612	3,5 l	Prvé za mesiac ďalšie za $\frac{1}{2}$ r.	Automaticky
Rýchlosťná skriňa	Ozubené kolá Ložiská	37	38	39 OL - J6 7,2° E/50°C CSN 65 6610	3 l	-" -	Automaticky
Rozvodová skriňa	Ozubené kolá Ložiská	20	21	19 Ložiskový olej OL - J4 4,7° E/50°C CSN 65 6610	0,5 l	-" -	Ručne
Nortonová skriňa	Ozubené kolá Ložiská	15	16	17 Ložiskový olej OL - J4 4,7° E/50°C CSN 65 6610	0,5 l	-" -	Automaticky
-" -	Ložisko, čap výmenných kolies	41	-	- Ložiskový olej OL - J4 4,7° E/50°C CSN 65 6610	0,09 l	1-2 x denne	Ručne
Same suportu	Skrut. nož. saní Lož.pozd.skrut. Skrut.prieč.saní Lož.prieč.skrutky	25 43 35	22 33	- Skrut. nož. saní Lož.pozd.skrut. Skrut.prieč.saní Lož.prieč.skrutky	0,2 l	1 x denne	Ručne
Koník	Pinola koník Výstreďné ložisko Ložisko skrutky	26 27 28 29	27 28 30	Ložiskový olej OL - J4 4,7° E/50°C CSN 65 6610	0,05 l	1-2 x denne	Ručne
Lož	Vodiace plochy Lož.vod.skrutky Lož.čaž.hriadeľa	31 32	-	Ložiskový olej OL - J4 4,7° E/50°C CSN 65 6610	0,25 l	1-2 x denne	Ručne

Porovnávacia tabuľka olejov

Chema ČSSR	Mobil Secury New York	Shell
Ložiskový olej S4,7°E/ 50°C	Etna Oil HM 4,6°E/50°C	Vactra Oil 31 4,3E/50°C
Ložiskový olej PZL 1,3-1,5°E/20°C		Oil 1499
Ložiskový olej T 7,2°E/50°C		Voltol IV, Carnes Oil 51, 10,3°E/ 50°C

Tabuľka reznej rýchlosťí II.

Druh opracovania	Hrubo- nosť	Nôž z rýchlorez. ocele		Nôž s tvrdým kov.	
		Hladenie bez zá- vitov	Hladenie vanie	Hrubo- nosť	Hladenie vanie
Materiál					
		Rezná rýchlosť		v m/min.	
Ocel'	do 50 kg/mm ²	30-40	40-60	8-2	70-120
o pev-	50-50 kg/mm ²	25-30	30-40	5-8	55-90
nosti	70-85 kg/mm ²	15-20	20-30	5-8	50-80
	85-100 kg/mm ²	10-15	15-20	4-6	30-50
	100 kg/mm ²	5-10	10-15	3-4	20-30
Sedá	do 220 HBR	20-25	25-40	6-10	60-100
lia-	nad 220 HBR	15-20	20-25	5-8	40-60
tina					50-80
Ocelo-	30-50 kg/mm ²	20-25	25-35	5-8	60-90
liati-	50-70 kg/mm ²	15-20	20-25	5-8	30-60
na					60-90
Bronz, Mosadz		25-50	40-70	7-12	100-200
Lahké kovy		70-150	100-300	15-30	150-1000
					150-1000

4. Popis a obsluha stroja**4-1. Náhon stroja obr.4.**

Pri zapnutí hlavného vypínača 29 sa rozsvieti kontrolka 33 - biela. Po stlačení tlačítka 30 sa rozsvieti kontrolka 31 - modrá. Teraz je možné spustiť hlavný motor M1 zaistňovacou pákou proti samovoľnému spusteniu stroja 21. Od hlavného elektromotora prenáša sa náhon klinovými remeňmi na rýchlosťní skriňu a odtiaľ plochým remeňom priamo na vreteno /1:1/ alebo cez predlohu /1:8/, obsluhovanú pákou 5.

4-2. Rýchlosťná skriňa obr. 4 a 6.

Rýchlosťná skriňa je uložená výkyvne v ľavej nohe sústruhu na čapoch, čo umožňuje vhodné a jednoduché napinanie plochého remeňa, poháňajúceho vreteno. Potrebné rýchlosťi vretena sa radia ručným kolom 7 obr.4. Stupnica 8 udáva zaraďené otáčky.

4-3. Vreteník je položený celou svojou dĺžkou na prizmatickom vedení loží, ktoré určuje jeho presnú polohu. Upevnený je štyrmi skrutkami. Je poháňaný širokou plochou remenicomou, ktorá je uložená na dvoch guličkových ložiskách nezávisle na vretene, takže vreteno nie je tahom remeňa namáhané na ohyb a neprenáša sa naň žiadne chvenie. Presúvaním spojky 18 obr. 7 a predlohou kôl 5 a 6 obr. 7 zapína sa alebo priamy záber 1:1 pákou 5 vľavo, alebo cez predlohu 1 : 8 pákou 5 vpravo. Prevod na Nortonovu skriňu deje sa posunutím ozubeného kola 22 obr.7, pákou 4 obr.4 vpravo pre prevod 1:1 alebo pákou 4 - vľavo 1:8 pri rezaní strmého závitu.

Pozor!

Uvádzame prípady, kedy pri rezaní niektorých závitov nie je možné použiť 1 - zub. spojky vo vreteníku pre obracanie smeru posuvu a to: Pri nastavení pravej páky 5 obr. 4 do polohy 1:8 pri súčasnom nastavení ľavej páky 4 do polohy 1:8. V týchto

pri pádoch je potrebné reverzovať elektromotorom. Zasúvanie predlohy, prevodu 1:1 alebo 1:8 musí sa robiť vždy pri vypnutej motore. Obracanie posuvu sani len do 280 otáčiek vretena.

Funkcie ovládaciach tlačítok na vreteníku.

Kontrolka 33 - /biela/ - ukazuje, či celý stroj je pod napäťom alebo nie. Tlačítkom 32 zapíname chladiace čerpadlo. Vypneme ho tlačítkom s kontrolkou 34 /modrá/.

4-4. Nortonová skriňa obr.4 a 8.

K pohonu Nortonovej skrine slúžia kolá na výstupnom hriadele vreteníka, čape lýry a na hriadele Nortonovej skrine. Výmenné kolá sú zaradené stále na prevod 1:1 a vymieňajú sa iba pri rezaní závitov DP, alebo vtedy, ak sú potrebné závity o inom stupni ake je uvedené pre normálne radenie kôl. a:b:c = 24:60:24. V tomto prípade sa upraví ich prevod podľa tabuľiek. Inak všetky veľkosti a druhy závitov a posuvov docielujú sa menením poloh pák vreteníka a Nortonovej skrine /odst.5/.

4-5. Rozvodová skriňa obr. 4 a 9.

Funkcia jednotlivých pák k obsluhe rozvodovej skrine je zrejmá zo zoznamu súčiastok pre obsluhu stroja, uvedeného v tomto návode. Ručný pozdižny posuv sani robí sa ručným kolom 10 obr. 4. Pre odčítanie veľkosti pozdižného posuvu je na ručnom kole deliaci krúžok so stupnicou, ktorý jedným dielom udáva posuv sani o 0,1 mm. Zaistenie deliaceho krúžku prevedie sa výstredu 18 obr.9.

K ručnému zapínaniu a vypínaniu samočinného posuvu pozdižného a priečného, k vypínaniu na pevný doraz alebo pri pretažení, slúži spojka, ktorej konštrukcia je jasná z obr.10.

Zapínanie alebo vypínanie spojky robí sa rukoväťou, 26 /obr.4/. Regulácia tažnej sily sa prevedie povytiahnutím a otočením regulačnej rukoväti 28. Najmenšiu silu dá rukoväť v polohe 1, najväčšiu v polohe 10.

Doporučujeme nastaviť tažnú sílu spojky vždy na najmenšiu hodnotu, ktorá ešte postačí na prekonanie rezného odporu pri sú-

tružení. Nenamáha sa tým zbytočne posuvný mechanizmus viac, ako je treba k prekonaniu rezného odporu a zvlášť pri narazení saní na narážku. Súčasne sa tým dosiahli presnejšie vypínania. Ak vypne, spojka počas práce, alebo pred narazením na narážku, značí to, že bola nastavená na malú tažnú silu a je potrebné pootočiť regulačnú rukoväť 28 na väčšie číslo. Pri prekročení tejto sily spojka samočinne vypne. Tým je posuvný mechanizmus chránený proti poškodeniu preťažením.

4-6. Sane - suporty obr.4 a 11.

Sane sa posúvajú pozdĺž po vodiacich plochách loží, ku ktorým sú vpred u i vzadu pritlačené vymedzovacími podložkami. Ku spevňovaniu saní na loží slúži skrutka 19 obr.4. Na narážky naráža pozdižna narážka 9.

Otécením kľuky 16 obr.4 sa posunujú suporty naprieč. Veľkosť príslušného sa odčíta na deliacom krúžku obr.11 so stupnicou, kde jeden dielok udáva 0,05 mm na priemer.

K rýchlemu odsunutiu suportu pri rezaní závitov je pozdižný suport vybavený zvláštnym priečnym suportom, ktorého rýchle odsunutie pri rezaní závitov prevádzka sa výstredkom obsluhovaného pákou 14 obr.4, ktorý vysúva nôž o 10 mm zo záberu.

Nožová hlava sa upína na nožových saniach skrutkou 15 obr. 4.

4-7. Koník obr.4. 23

Koník je upevňovaný na loží sústruhu výstredníkom 24 obr. 4. Pre sústruženie kuželov je ho možné prestavovať na podložke stranovými skrutkami 25. Pinola sa upína pákou 23.

5. Práca na stroji

5-1. Rezanie závitov

Rozsah možností rezania závitov a posuvy sú uvedené v návode na obr.13,14,15,16 a 17. Pre normálne nastavenie výmenných kôl a:b:c = 24:60:24 je nad radiacou hviezdicou na Nortonovej skriňi, pripojený štitok najbežnejších závitov a posuvov.

Pre ostatné nastavenie výmenných kôl a:b:c sú dosiahnutelné závity a posovy uvedené na dvojštítkoch na Nortonovej skrini. Pri jedinom nastavení výmenných kôl je možné rezať závity so stúpaním v mm, v palcoch i modulové a zaradiť posovy sústruženia. Jedine pri rezaní závitov Diametral Pitch je potrebné výmenné kolá zasunúť podľa štítku, ktorý je umiestnený na vnútnej strane krytu výmenných kôl tab. 18.

Pozor!

Pri rezaní závitov nenarazte saňami na pevní narážku, alebo násťojom na obrábaný materiál. Narazenie má za následok zničenie výmenných kôl a lýry, alebo prevodových kôl v Nortonovej skrini.

5-2. Príklad nastavenie pák pre rezanie metrického závitu stúpanie

6 mm

Na štítku pripojenom nad radiacou hviezdicou 3 obr.4 vyhľadáme stúpanie závitu, ktorý chceme rezať v poli označujom druh závitov. V našom prípade v poli označenom mm, stúpanie 6 mm. Prvý stípec zlava na štítku udáva radenie predlohoevej páky 4 obr. 4 vretenika, druhý stípec udáva nastavenie hlavice Nortonovej skrine 1 obr. 4. Stípce označené na spodnej časti štítku číslami 1 až 10 udávajú polohu hviezdicou 3 obr.4. Predposledný stípec udáva druh závitu, ktorý sa radí hlavicou 6 obr. 4 na pravej strane Nortonovej skrine. Posledný stípec udáva nastavenie výmenných kôl a:b:c v Nortonovej skrini.

Pri rezaní metrického závitu so stúpaním 6 mm nastavíme:

hlavica 6 do polohy označenej mm

hviezdica 3 do polohy označenej 3

hlavica 1 do polohy označenej 1:1

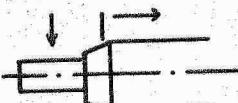
páka 4 do polohy označenej 1:1

výmenné kolá a:b:c = 24:60:24

5-3- Príklad nastavenia pák pri rezaní závitov v palcoch so stúpaním 6 závitov na 1". Na štítku opäť vyhľadáme v poli označenom $\textcircled{1}/1"$ číslo udávajúce počet závitov, v našom prípade číslo 6. Nastavíme rukoväť 6 obr.4 do polohy označenej 1" a ostatné rukoväťe podľa príkladu pre rezanie metrického závitu /odst.5-2/.

Podobne pri rezani modulového závitu postupujeme rovnakým spôsobom. Pri nastavení žiadaneho posuvu pri sústružení vyhľadáme v tabuľke posuv v mm na 1 otáčku vretena na štítku ozn. ~~mm~~ D. Rukoväť 6 nastavíme na značku

Ďalšie páčky a rukoväť nastavíme podobne ako pri rezani závitu. Pre výpočet prevedových kôl v Nortonovej skrini bolo počítané s hodnotou 1"-25,4 mm. Pre túto hodnotu majú jednotlivé druhy závitov tieto diferencie v stúpaní:

počet závitov na 1"	0
modulový závit	+ 0,0028%
metrický závit	+ 0,004%
Diametrál Pitch	0

5-4. Všetky možné dosiahnutelné posovy sú uvedené v tab.17. Najbežnejšie z nich a najviac používané sú uvedené taktiež na štítkoch na Nortonovej skrini. Radenie posuvov je uvedené v odstavci 5-3 o rezani závitov. Priečne posovy sú polovičné z podílnych posuvov.

5-5. Nomogram reznej rýchlosťi obr.19

Správne otáčky vretena pre sústruženie je možné zistiť z nomogramu reznej rýchlosťi obr.19. Vhodná rezná rýchlosť pre rôzny materiál a druh opracovania udáva tabuľka 11. Zistená rýchlosť sa vyhľadá na pravej stupnici diagramu, priemer sústružného predmetu na stupnici vľavo. Priesek rýchlosťi a priemera určuje otáčky.

5-6. Príklad.

Má sa sústružiť na čiste liatinový piešt o tvrdosti 170-200 HBR nožom s tvrdokovom. Priemer piestu je 100 mm, dĺžka 125 mm, zvolený posuv 0,15 na jednu otáčku vretena. Aké majú byť otáčky vretena?

Tabuľka II. udáva pre nôž s tvrdokovom pre materiál "šedá lita-
tina" o tvrdosti 170-200 HBR pre druh opracovania "hladenie"
rezní rýchlosť 80-110 m/min. Zvolená hodnota 110m/min sa vyhla-
dáva na pravej stupniči nomogramu obr.19 a jej priesčník so
sústruženým priemerom 100 mm udáva 355 otáčiek vretena,

6. Všeobecná časť.

6-1. Narážka pozdižného posuvu

Pozdižna narážka 9 obr. 4 je obojstranná - dá sa použiť k vy-
pisaniu posuvu alebo jedným alebo druhým smerom. Upevňuje sa
na pevnom prizmatickom vedení loží. K jemnému vypinaniu použí-
vame mikrometrickú narážku 1 obr.20, ktorá sa dodáva ako zvlášt-
ne príslušenstvo.

6-2. Narážka priečneho posuvu.

Priečna narážka 17 obr.4 upevňuje sa na sane a je obojstranná.
Priečna narážka má nárazníky upevnené skrutkami v drážke prieč-
neho suportu. K jemnému nastaveniu používame mikrometrické na-
rážky 2 obr.20, ktoré sa dodávajú ako zvláštne príslušenstvo.

6-3. Zariadenie na sústruženie kuželov obr.21.

Toto zariadenie sa dodáva len na zvláštnu objednávku. Uloženie
skrutky pozdižných saní je známe z obr.21.

Obsluha:

1. Nastavenie uhlu: povölte maticu 14. Natočením skrutky 13
nastavte uhol odpočítaný na stupniči 12 a maticu 14 potom
opäť utiahnite.
2. Poloha sústruženého kužela v rôznych miestach loží sa do-
cieli posúvaním ramena 9 po loží sústruha po uvolnení skruti-
ky 15 a jej opäťovným dotiahnutím.

3. Vôle vo vedení konzoly sa odstráni zatlačovaním klinovej lišty 16 bočnými skrutkami. Konzolu je možné spevniť na vedení skrutkou 17.
4. Vôle behuňa sa vymedzi klinovou lištou zatlačovanou skrutkami.
5. Osová vôle pohybovej skrutky 3 sa odstráni dotiahnutím matic.

6-4. Udržovanie stroja.

Zoradovanie ložísk obr.7.

Po dlhšej prevádzke vznikne medzi vretenom a ložiskami vôle, ktorú je potrebné odstrániť.

Predné ložisko: Odskrutkujeme predné veko 33, snímame veká 34, 35 a 36 odskrutkováním skrutky 37,38. Tým sa umožní prístup k matici 39, ktorú uvoľníme. Podľa potreby pritiahneme maticu 40 a to vo smere točenia hodinových ručičiek. Proti smeru točenia hodinových ručičiek púzdro uvoľníme. Pri správnom ustavení ložisko sa mierne zahrieva.

Zadné ložisko: Odskrutkuje zadné veko 41. Povolíme skrutky 42 a demontujeme vnútorné veko 14 a matice 16 odstrekovým krúžkom 13 a ložiskom 29, čím sa dostaneme k matici 15.

V prípade, že je nutné zmeniť radiálnu vôle predného ložiska, musí byť vložka púzdra prebrúsená.

Ložiská sú najpresnejšie ustavené, keď sa len mierne zahrievajú, ale len dovtedy, kým sa nezabehnú. Po každom zoradení ložiska sa najskôr presvedčte, či je možné vretenom ručne ľahko pootácať, potom ho skúšajte na najmenšie otáčky, postupne ich zvyšujte. Pozor na zadretie ložiska!

Axiálne ložiská: osovi vôle odstránieme vymedzením vôle axiálnych ložísk 29 pritiahnutím matice 16 pri uvoľnenej poistnej skrutke 30. Po dosiahnutí matice 16 zaistite ju skrutkou 30.

6-5. Napínanie remeňov obr. 22.Klinové remene

Po odstránení obidvoch krytov ľavej nohy uvoľníme skrutky, ktoré upevňujú motor k doske. Motor posunieme tak, aby sa remene dostatočne napli. Skrutky opäť pritiahneme. Klinové remene neprejavujú skiz ani vtedy, keď sú mierne voľné a preto ich zbytočne nenesíname. Trpia tým aj remene aj ložiská motora a rýchlosnej skrine.

Plochý remeň

Po odstránení zadného krytu ľavej nohy uvoľníme maticu a utiahneme maticu 2. Ak je plochý remeň týmto spôsobom viackrát napinaný, prejaví sa výkyv rýchlosnej skrine cez kolá 3 a 4 až na ručne riadiace kole 7 tak, že štitok s číslami, udávajúcimi otáčky vretena, ukazuje malú úchytku v okienku riadiaceho kola. Vyrovnanie /korekciu/ prevedieme uvoľnením dvoch skrutiek 5 v kotúči 6, ktorý nesie tento štitok a pootočením tohto kotúča nastavíme štitok do správnej polohy a skrutky opäť dotiahneme.

6-6. Zoradovanie suportov obr.11.

1. Vymedzenie vôle pozdižnych saní 14 prevádzka sa miernym utiahnutím skrutky 15 v predných lištach 16 a po predchádzajúcom vyskrutkovani zátky 17.
2. Vôle vo vedení priečnych saní 18 vymedzi sa uvoľnením zadnej a pritiahnutím prednej skrutky 19, čím sa klin 5 posunie dovnitra.
3. Vôle vo vedení nožových saní 20 vymedzi sa uvoľnením pravej a pritiahnutím ľavej skrutky, čím sa klin posunie dovnitra.
4. Vôle vo vrchných pomocných saniach sa vymedzi zasúvaním klinu tak, že sa uvolní zadná a zatiahne predná skrutka.

6-7. Vymedzenie vôle medzi vodiacou skrutkou a maticou obr.9.

Zapínanie matice vodiacej skrutky v rozvodovej skrini je obmedzené nárazníkom 19. Po opotrebení matice 17 dá sa vôle zoradiť natočením nárazníka. Natočenie nárazníka 19 prevedieme takto: Po odskrutkovani zaistovacieho veka 20 preradí sa veko do ďalšieho zárezu, pootočí sa a opäť zaistí skrutkami 21. Vymedzenie axiálnej vôle vo vedení matice je umožnené povolením dosadacích skrutiek 22 a dotiahnutím púzdra skrutkami 23. Prípadná axiálna vôle v uložení vodiacej skrutky sa vymedzi v uložení na Nortonovej skrini.

6-8. Zoradovanie poistnej spojky v rozvodovej skrini

V rozvodovej skrini je umiestnená poistná spojka popísaná v odst. 4-5. Počas niekoľkých rokov prevádzky môže sa prejaviť únavu pružiny. Jej funkcia sa dá výregulovať po vyskrutkovani zátky 18 obr.5, skrutky 12 obr.10.

6-9. Mazacie pumpičky.

V rýchlosnej a Nortonovej skrini sú zamontované mazacie pumpičky, konštrukčne veľmi jednoduché, takže poruchy mechanizmu sú takmer vylúčené. Môže sa však stat, že pod niektorí uzavieraci guličku vnikne nečistota, ktorá zabráni tesneniu.

V takom prípade sa zadný kryt lavej nohy odstráni, uvoľní sa sacie a výtláčné potrubie, vyskrutkujú sa prítlačné skrutky na prírubu pumpičky v rýchlosnej skrini.

Ak sa jedná o závadu pumpičky v Nortonovej skrini, uvoľnia sa prítlačné skrutky na zadnej stene skrine, ktoré sú prístupné po otvorení krytu výmenných kôl. Celá pumpička sa vyberie, prepláchne, čím sa závada odstráni.

6-10. Záver

Presná práca, vysoký výkon a najmenšia opotrebitelnosť jednotlivých častí stroja je zaručená dokonalou výrobou, dôkladnou

kontrolou a správou montážou jednotlivých skupín i celého stroja. Všetky jeho funkcie i výkon sú zaišťované pri skúške pred jeho odoslaním v našom závode. Predsa sa však môže prihodiť, že sa niektorá súčiastka zadrie, či už vinou nesprávneho mazania, nesprávneho oleja, alebo sa poškodí nesprávnym zachádzaním alebo neznalosťou správnej obsluhy stroja. Takúto závadu je nutné ihned odstrániť. Prevedieme to najrýchlejšie zastavením motora, vyradením všetkých prevodov zo záberu a ručným pohybom všetkých kôl, páčiek a pohybových súčiastok, skúšaním ich ľahkého chodu.

Ak sa zistí príčina závady, v budúcnosti je potrebné sa jej vyvarovať.

7. Zoznam súčiastok

7-1. Detaily k obr.4

1. Hlavica radenia posuvov a závitov
2. Ručné kolo klieštinového upínania
3. Hviezdička Nortonovej skrine
4. Páka vreteníka pre strmý a normálny závit
5. Páka vreteníka pre priamy záber alebo predloha 1:8
6. Hlavica pre radenie posuvov a závitov
7. Radiace kolo rýchlosťi vretena
8. Stupnica otáčok vretena
9. Narážka pozdižných saní
10. Kolo pre ručný pozdižný posuv saní
11. Rukoväť volby smeru posuvu
12. Stupnica
13. Vypínacia tyč
14. Páka výstredníka pre rýchle odsunutie noža zo záberu
15. Rukoväť upínania nožovej hlavy
16. Rukoväť pre ručný priečny posuv
17. Narážka priečného suportu
18. Koliesko nožových saní
19. Páka spevňovania suportu
20. Páka pre obracanie zmyslu posuvov
21. Páka pre spúšťanie a brzdenie sústruhu
22. Kolo pre posuv pinoly koníka
23. Zaišťovacia páka pinoly koníka

SV 18 RA

24. Zaistovacia páka koníka
25. Skrutky pre stranové stavanie koníka
26. Páka zapínania automatického posuvu
27. Páka zapínania matice
28. Páka regulácie sily spojka
29. Hlavný vypínač
30. Spúšťacie tlačítko mazania
31. Vypinacie tlačítko mazania
32. Tlačítko spúšťania pre čerpadlo chladiacej tekutiny
33. Kontrolka hlavného vypínača
34. Tlačítko vypínania pre čerpadlo chladiacej tekutiny

7-2. Zoznam valivých ložísk a kupovaných súčiastok

	<u>ozn.</u>	<u>kusov</u>	<u>d</u>	<u>D</u>	<u>B</u>	<u>typ ložiska</u>
Vreteník obr.7	23	3	30	55	13	6006
	24	2	85	130	22	6017
	25	1	20	47	14	6204
	26	4	25	52	15	6205
	27	1	30	62	16	6206
	28	2	25	62	17	6305
	29	2	55	78	16	51111/P6
Rýchlosťná skriňa obr.6	23	2	30	62	16	6206
	24	2	20	52	15	6304
	25	2	25	62	17	6305
Nortonová skriňa	33	2	12	28	8	6001
	34	3	20	42	12	6004
	35	2	25	47	12	6005
	36	1	15	35	11	6202
	37	7	17	40	12	6203
	38	1	20	47	14	6204
	39	2	25	42	11	51105/P6
Sane obr.11		2	15	28	9	51102
Rozvodová skriňa obr.9		2	35	53	12	51107
Spojka rozvod. skrine obr.10		4	15	32	9	6002
Loža		1	20	47	14	1204

Remene

Plochý remeň	poz.8	ks 1	110/5x2340/dĺžka nekonečného remeňa obr.22
Klinový remeň	26	5	13/9x1000 obr.6

ZOZNAM NORMÁLNEHO PRÍSLUŠENSTVA

por.č.	označenie	ks	pomenovanie
1.	ČSN 230625 s = 32	1	otvorený klúč jednoduchý
2.	ČSN 230610 s = 14/17	1	otvorený klúč dvojitý
	ČSN 230610 s = 19/24	1	
3.	ČSN 230710 s = 8	1	zástrčkový klúč
	S4 550482 s = 10	1	ohnutý
4.	ČSN 230633 s = 11	1	uzavretý klúč na štvorhran
5.	ČSN 230633 s = 12	1	nástrčkový klúč štvorhranný
6.	ČSN 231450-140	1	Mazací lis EIU s hrotovou spojkou č.90566
7.		1	skrutkovač č.3
8.	Protokol presnosti	1	
9.	Návod k obsluhe	1	
10.	N 4-nožová hlava	1	
11.	N Narážka pozdižného posuvu	1	
12.	N Narážka priečneho posuvu	1	
13.	N Sada výmenných kolies z=24/1,5	2 ks z=71/2 1 ks	
	z=48/1,5	1 ks z=113/2 1 ks	
	z=60/1,5	1 ks	
14.	Príruba pre skľúčovadlo Ø 160mm	1 kg	
15.	Zaistovací krúžok na príruba	1 ks	
16.	Unášaci kotúč Ø 200 mm	1 ks	
17.	Redukčná vložka do vretena M4	1 ks	
18.	Pevný hrot Morse 4	2 ks	

Poznámka: N = dodáva sa namontované na stroji

Motory

Hlavný motor	AFV 445/2HO	6 kW	2800 ot/min.
Motor ventilátora MEZ	2AP 63 - 2S	0,180 kW	2800 ot/min.
Chladiacie čerpadlo MEZ	CON2-PO	0,1 kW	2800 ot/min.
Olejové čerpadlo MEZ	CSA 2	0,1 kW	1400 ot/min.

7-4. Zoznam ľahkoopotrebitelných súčiastok

Názov	poz.	číslo výkresu
1. ložisko predné	obr.7, 10	S3 23 0538
2. ložisko zadné	obr.7, 11	S3 23 0255
3. matica tažnej skrutky	obr.9, 17	S4 44 0280
4. šnekové kolo	obr.10,11	S4 20 0036
5. skrutka priečnych saní		S3 40 0060
6. Skrutka nožových saní		S4 40 0374
7. Matica priečnych saní		S4 44 0052
8. Matica pozdižných saní		S4 44 0053
9. Skrutka pinoly		S3 40 53
10. Matica pinoly		S4 44 0050
11. Vodiaca skrutka t.d. 750		S3 40 0379
12. Vodiaca skrutka t.d.1000		S3 40 0380
13. Vodiaca skrutka t.d.1250		S3 40 0381

Dielce v palcovom prevedení

14. Skrutka priečnych saní	S3 40 0000
15. Skrutka nožových saní	S4 40 0374
16. Matica priečnych saní	S4 44 0052
17. Matica pozdižných saní	S4 44 0053
18. Skrutka pinoly	S3 40 0053
19. Matica pinoly	S4 44 0050

7-5. Zvláštne príslušenstvo

K sústruhu je možné objednať zvláštne príslušenstvo, ktoré slúži k dokonalejšiemu využitiu stroja. Obsahuje tieto skupiny:

1. Upínacia doska Ø 275 mm so 4 čelustami
2. Pevná operka
3. Pohyblivá operka
4. Zariadenie na sústruženie kuželov
5. Závitové hodinky
6. Mikrometrická narážka pre pozdižny posuv a 2 narážky pre priečny posuv /sada/.

Mikrometrické narážky obr. 20 slúžia k jemnému nastaveniu vypínania posuvu, ktoré sa docieli otáčaním diferenciálnej maticy, ktorá je opatrená milimetrovým delením a obvodové dielky sú odstupňované po 0,5 mm. Presnosť vypínania 0,02 mm.

7. Klieštinové upínacie zariadenie
8. Základná vložka vretena /S4 25 3269/ pre stupňovité vonkajšie upínanie s piatimi púzdrami č. 1-5.

Púzdro č. 1 /S3 25 3258/ s odstupňovaním po 5 mm od Ø 20^{-0,1} po Ø 60^{-0,1} mm

Púzdro č. 2 /S3 25 3259/ s odstupňovaním po 5 mm od Ø 21^{-0,1} po Ø 61^{-0,1} mm

Púzdro č. 3 /S3 25 3260/ s odstupňovaním po 5 mm od Ø 22^{-0,1} po Ø 62^{-0,1} mm

Púzdro č. 4 /S3 25 3261/ s odstupňovaním po 5 mm od Ø 23^{-0,1} po Ø 63^{-0,1} mm

Púzdro č. 5 /S3 25 3262/ s odstupňovaním po 5 mm od Ø 24^{-0,1} po Ø 64^{-0,1} mm

9. Základná operná matica /S4 45 0411/ pre stupňovité upínanie vnútorné s piatimi púzdrami č. 1 - 5

Púzdro č. 1 /S3 25 0930/ s odstupňovaním po 5 mm od Ø 35 po Ø 80^{+0,1} mm

Púzdro č. 2 /S3 25 0931/ s odstupňovaním po 5 mm od Ø 36 po Ø 76^{+0,1} mm

Púzdro č. 3 /S3 25 0932/ s odstupňovaním po 5 mm od Ø 38, Ø 42^{+0,1} po Ø 77^{+0,1} mm

Púzdro č. 4 /S3 25 0933/ s odstupňovaním po 5 mm od Ø 38 po Ø 78^{+0,1} mm

Púzdro č. 5 /S3 25 0934/ s odstupňovaním Ø 40, Ø 44^{+0,1} po 5 mm po Ø 79^{+0,1} mm

10. Upínacie klieštiny normálne, odstupňované po 1 mm /sada/:
Ø 2 až Ø 25 mm /24 ks/
11. Upínacie púzdro /S4 25 0905/ pre upínanie normálnych klieštin
12. Paletová doska pre sadu normálnych klieštin /S3 54 0133/
13. Upínacie klieštiny normálne, odstupňované po 1 mm /sada/:
Ø 2,5 až 24,5 mm /23 ks/
14. Upínacie klieštiny normálne v palcovom prevedení /sada/:
5/64", 1/8", 3/16", 1/4", 9/32", 5/16", 3/8", 7/16", 1/2",
17/32", 9/16", 5/8", 11/16", 3/4", 13/16", 7/8", 1".
15. Upínaci uholník
16. Zadný nožový držiak
17. Otočný hrot M 4
18. Hydraulické kopírovacie zariadenie IKS - 1 a IKS - 2, zadné
pozdižne. Dodáva sa včitane spojovacích dielcov a montáže na
stroji pre všetky točné dížky.
19. Čelné hydraulické kopírovacie zariadenie IKS - 1. Dodáva sa
včitane spojovacích dielcov a montáže prírubi, sklučovadlo
Ø 100 mm, 160 mm, 200 mm a 250 mm.
20. Univerzálné sklučovadlo trojčelustové, výberová akosť Ø 100,
200, 250 mm.
Pri montovaní na vreteno nedoporučujeme uťahovať príruba na
závitový koniec vretena trhnutím, ale dotahovať tiahom.
21. Suportová brúska na vonkajšie a vnútorné brúsenie /obr. 25/
Zariadenie môžeme používať pre čelné, obvodové a vnútorné
brúsenie podľa volby brúsneho kotúča. Pozostáva z nosníka
/poz.1/ v ktorého prednej časti je uchytené brúsiace vreteno
/poz.2/ s mikrometrickým posuvným zariadením. Pomocou tohto
zariadenia dosiahneme posuv vretena do záberu po 1/100 mm.
Prírubové púzdro /poz.3/ s upevneným brúsnym kotúčom sa upí-
na na kuželový koniec vretena a zaistí sa skrutkou. Chvenie
kotúča sa môže vyvážiť vloženým posúvateľným závažím. Vretno
uložené v guličkových ložiskách je poháňané plochým remeňom
od patkového elektromotoru, ktorý je uložený na nosníku /poz.1/
Remeň sa napína posúvaním motora.
22. Hydraulické kopírovacie zariadenie IKS - 1 a IKS - 2.
Toto zariadenie umožňuje prevádzkať sústružnicke operácie pre-
sným kopírovaním podľa vzorku alebo plechovej šablony. Kopíro-
vat sa môžu nislen tvary a kuželes, ale i všetky súčiastky
s kolmými čelnými osadeniami. Hlavné prednosti tohto zariade-
nia sú:

1. Zvýšenie produktivity stroja vzhľadom k normálnemu sústruženiu.
2. Presnejšia výroba, podstatné zníženie zmetkov /nepodarkov/.
3. Po zapracovaní úspora kvalifikovaných sústružníkov.

Kopírovacie suporty týchto zariadení sa dajú podľa potreby rôzne nastaviť vzhľadom k osi sústruženia a to kolmo alebo šikmo, aby bolo možné obrábať najrozmanitejšie tvarové a osadzované plochy v po-zdižnom i priečnom smere. Kopírovací suport sa dá podľa volby namon-tovať na zadnú, po patričnej úprave na prednú stranu priečnych saní. Hrúbka triesky sa dá nastavovať relatívnym prestavením kopírovacieho dotyku vzhľadom k nožu, čím sa zvyšuje presnosť práce. Pri práci s kopírovacím zariadením dá sa kedykoľvek prejsť na normálne sústru-ženie použitím prednej nožovej hlavy, alebo zadného nožového držia-ku podľa toho, či je kopírovací suport umiestnený vpredu, alebo vzá-du. Presnosť vlastného kopírovacieho suportu, t.j. presnosť kopíro-vacej šablony pritom je v medziach $\pm 0,015$ mm.

V normálnom prevedení sa dodáva:

1. Suport
2. Hydraulický agregát
3. Dotyk
4. Výmenný dotyk pre čelné alebo zadné kopírovanie
5. 3 hadice
6. Koník pevný a odpružený
7. Sústružnícky nôž
8. Elektrovýzbroj včitane elektromotora

Podrobny popis zariadenia a návod k obsluhe je uvedený v brožúre "Prídavné hydraulické kopírovacie zariadenie k sústruhom". Tento popis spracovala technická služba TOS, n.p. Praha, za spolupráce VÚOSO n.p., Praha-Kovosvit, Sezimovo Ústí.

7-6. Návod na primontovanie zariadenia pre sústruženie kuželov obr.21

Predvšetkým sa vymontuje priečna skrutka tým, že sa vyrazi kolík v ručnej kľuke I, potom sa povolí skrutka stavacieho krúžku, ktorý spolu so zaistovacím a deliacim sa sníme dolu. Týmto sa odkryjú skrutky, ktorými je pritiahnuté ložisko 2. To sa po uvoľnení vysunie, pričom skrutka sa vyskrutkuje. Demontuje sa priečny suport z pozdižných saní a z priečneho suportu sa demontuje skrutka. Závit novej priečnej skrutky 3, zariadenia na sústruženie kuželov dohotoví sa a nalicuje do skrutky, doreže sa závit 10x0,75. Matica s novou priečnu skrutkou sa namontuje späť na priečny suport. Priečny suport dosadiť do vedenia pozdižnych saní, vymedziť vôľu. Na novú priečnu skrutku zariadenia na sústruženie kuželov sa nasadí ložisko 5 a liatinový krúžok 4. /Namiesto guličkového ložiska/ a vsadí sa pero. Priečna skrutka sa zaskrutkuje do matice priečnych saní. Je potrebné vyregulovala chod priečneho suportu.

Na zadnú plochu pozdižných saní sa priloží celé zmontované zariadenie. Pre ľahšiu montáž sa doporučuje podložiť zariadenie drevenými špalíkmi, opretými o misu na triesky.

Priečna skrutka sa zaskrutkuje tak, aby jej druhý koniec prechádzal volne ložiskom 5. Teraz sa vyznačí otvor M12 pre strední

skrutku 6. Veľmi dôležité je vzájomné zlicovanie dosadacích plôch zariadenia a pozdižných saní, pretože horná plocha, na ktorej sa natáča vedenie hranola 7 okolo čapu 8, musí byť rovnobežná s hornou plochou pozdižných saní. Po vyrezaní závitu M 12 v označenom otvore sa pripievni skrutkou 6 celé zariadenie. Jeho horná plocha musí byť tiež rovnobežná s vedením lože v pozdižnom smere.

Teraz sa vyznačia otvory pre ostatné upevňovacie skrutky. Zariadenie sa pripievni všetkými skrutkami a vyrovná v oboch smerech. Priečna skrutka 3 sa musí volne otáčať. Presne vyrovnaná poloha sa zaistí kolíkmi.

Konzola 9 sa prispôsobí kloži a jej príložka sa zalicuje. Do konzoly 10 sa zaskrutkuje tyč. Konzola 9 sa nasunie na tyč 11 a upevni sa dvomi skrutkami. Indikátorom sa určí rovnobežnosť vedenia 7 a podľa nej sa pripievni tabuľka 12 so stupnicou do 20° na obojde strany. Nakoniec sa nemontujú ochranné kryty. Vedenie sa vychyluje skrutkou 13 po uvoľnení skrutky 14, ktorými sa zaistuje žiadana poloha.

7-7. Náhradné diely /platia pre 3-roční prevádzku/.

Pri objednávke náhradných dielov je potrebné udať.:

1. Presnú adresu objednávajúceho i meno závodu, poštu a stanicu.
2. Typ a výrobné číslo stroja, ktoré je vyrazené na zadnej strane vedenia lože.
3. Pozičné číslo podľa katalogu náhradných dielov, číslo výkresu.
Ak sa dielec nachádzal v katalogu, uvedte pozicie podľa príslušného obrázku.
4. Počet kusov objednanej súčiastky.
5. Ak nemôže byť náhradný diel objednaný podľa katalogu náhradných dielov, ani podľa návodu k obsluhe, doporučujeme priložiť k objednávke náčrtok, alebo poškodení súčiastku. Chybne vybavené objednávky je potrebné reklamovať do 8 dní.

Po odovzdaní na poštový úrad, alebo odosielateľovi, nezodpovedáme za poškodenie alebo zdržanie dodávky. Pri vrátení nehodiacich sa náhradných súčiastok doporučujeme poškodení súčiastku poslat ako vzorok.

Ak žiadate náhradný diel pre stroj, ktorý je dosial v záruke, je treba pripojení súčiastku očistiť a pripojiť k nej lístok s uvažním dôvodom, prečo nevyhovuje. Zásielka musí byť v každom prípade vyplatená. Náhradu poskytujeme len v prípade, ak je bezpečné zistené, že závada vznikla chybou materiálu, alebo opracovaním, a ak bola závada včas reklamovaná. Záruka sa neposkytuje na súčiastky ktoré boli namontované na našich strojoch a nami neboli vyrebené ani dodané.

Doslov

Skúsenosti zhrnuté v tomto návode k obsluhe sú výsledkom našej dlho-
ročnej a svedomitej práce vo stavbe strojov a sú tiež najlepším predpo-
kladom k najhospodárnejšiemu využitiu stroja. Všetky súčiastky našich stro-
jov sú zhotovené z najvhodnejších materiálov za využitia najmodernejších
výrobných postupov a kontrolných zariadení. Pri dodržovaní všetkých
prevádzkových predpisov môže byť docielená najvyššia možná presnosť a
výkonnosť stroja pri najmenšom opotrebeniu príslušných súčiastok. Ak sa
vyskytnú napriek všetkým opatreniam nejaké závady v prevádzke stroja,
či už sú zavinené nedodržaním predpisov, neodbornou obsluhou alebo ná-
sledkom náhodného poškodenia, je bezpodmienečne nutné tento stroj ihneď
vyradiť z prevádzky. Menšie škody možu byť odstránené priamo vo Vašej
dielni, bez toho, že by utrpela presnosť stroja. Pri väčších poškodeniach
doporučujeme, aby ste nás o ich rozsahu informovali, aby sme Vám mohli
poslúžiť potrebnými radami a eventuálnymi podkladmi k prevedeniu opravy
skutočne rýchlej a účelnej. Telefonické alebo telegrafické objednávky ná-
hradných súčiastok iba vo veľmi naliehavých prípadoch pošlite výradne
na náš závod a pre poriadok prosíme o súčasné pisomné potvrdenie. V zá-
ujme zaistenia presného vyhotovenia takéhoto objednávok je vždy nutné,
uviesť správny názov súčiastky a zkratku alebo presný popis jej funkcie
v stroji s udáním čísla, vyrazeného na poškodenom dielci, prípadne dielec
načrtnuté.

Ďakujeme Vám!

TOS TRENČÍN
NÁRODNÝ PODNIK

